

Dosarul nr. 2ra-924/2020

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud: A. Cucerescu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Bulgac, A. Panov, G. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

01 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Serghei Ostrițchi, reprezentat de avocatul Sergiu Cotruță,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Ostrițchi împotriva lui Alexandru Balan, Liudmilei Balan, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat „Centrul de Instruire și Producție” cu privire la apărarea dreptului de proprietate, înlăturarea obstacolelor în folosirea bunului imobil prin demolarea construcției (gardului) din contul pârâților și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t a ț ă :

La 04 februarie 2014, Serghei Ostrițchi a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Balan cu privire la apărarea dreptului de proprietate prin înlăturarea impedimentelor și demolarea din contul pârâtului a gardului amplasat pe teritoriul reclamantului.

În motivarea acțiunii a indicat că la 02 septembrie 2003 în temeiul contractului de vânzare-cumpărare, a dobândit cu titlu de proprietate lotul de teren cu suprafața de 0,276 ha, situat în mun. Chișinău, str. XXXXX 15, cu nr. cadastral XXXXX.019.

A mai indicat că în vara anului 2013 s-a constatat că deținătorul lotului de teren învecinat, situat în mun. Chișinău, str. XXXXX 67, a construit un gard care depășește limitele hotarelor terenului care aparține reclamantului cu drept de proprietate. Suprafața terenului pe care vecinul a construit gardul este de aproximativ 1 ar.

Astfel, reclamantul a considerat că ilegal a fost privat de aproximativ 100 m.p. din terenul care-i aparține.

A specificat că la data de 28 iunie 2013 s-a adresat Inspecției de Stat în Construcții în vederea constatării faptului tulburării de posesie, prin construcția unui obiect neautorizat pe terenul situat în mun. Chișinău, str. XXXXX 15, din partea deținătorului de teren situat în mun. Chișinău, str. XXXXX.

Ulterior, la 01 august 2013 Inspecția de Stat în Construcții a solicitat de la reclamant prezentarea liniilor roșii a lotului de teren ce-i aparține.

Așadar, la data de 17 august 2013 au fost aprobate liniile roșii și hotarele lotului de teren situat în mun. Chișinău, str. XXXXX 15, potrivit căruia se constată în mod evident construcția neautorizată a gardului de către proprietarul lotului de teren situat în mun. Chișinău, str. XXXXX 67, pe terenul care îi aparține cu drept de proprietate.

Pentru a soluționa litigiul creat, reclamantul prin scrisoare recomandată a înștiințat vecinul despre încălcarea care a comis-o și i-a solicitat să înlăture ilegalitatea prin demolarea gardului, însă solicitarea a rămas fără răspuns.

A solicitat apărarea dreptului de proprietate prin înlăturarea impedimentelor și demolarea din contul pârâtului a gardului situat în mun. Chișinău, str. XXXXX 15, amplasat pe teritoriul reclamantului, încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului a cheltuielilor de judecată și asistență juridică (f.d. 4-6, vol. I).

La data de 30 ianuarie 2015, reclamantul a înaintat o cerere de concretizare cu privire la intervenirea în proces a Liudmilei Balan în calitate de pârât (f.d. 41, vol. I).

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 30 ianuarie 2015 a fost primită spre examinare cererea de concretizare înaintată de reprezentantul reclamantului (f.d. 45, vol. I).

Pe parcursul judecării cauzei în fond, Balan Liudmila și Balan Alexandru au depus o cerere reconvențională către Ostrițchi Serghei, Rotari Sergiu și Primăria mun. Chișinău privind anularea tranzacției din 22 iulie 2003 de vânzare-cumpărare a terenului cu nr. cadastral XXXXX019 și a contractului nr. 2183 din 26 iunie 2003, încheiate între Primăria mun. Chișinău și Rotari Sergiu în partea transiterii lotului de pământ și a construcției cu lit. 4 (04) situate pe acest lot; declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 3355 din 02 septembrie 2003, în partea vânzării de către Rotari Sergiu către Ostrițchi Serghei a construcției cu lit. 4 (04) și a lotului de pământ pe care este situată construcția respectivă; a recunoaște hotarele lotului de pământ, pe care îl folosește și îl are în posesie Balan Liudmila în hotarele în care exista din anul 2000 (f.d. 100, vol. I).

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 decembrie 2016, cererea reconvențională depusă de Liudmila Balan și Alexandru Balan a fost scoasă de pe rol în temeiul art. 267 lit. g) Cod de procedură civilă, încheiere ce nu a fost contestată în modul prevăzut de lege.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 decembrie 2016 s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Ostrițchi Serghei; Balan Alexandru și Balan Ludmila au fost obligați să demoleze pe cont propriu gardul din „fortan” amplasat pe lotul de pământ din str. XXXXX 15, mun. Chișinău, lângă hotarul lotului de teren din str. XXXXX 67, mun. Chișinău; s-a încasat din contul lui Balan Alexandru și Balan Ludmila cheltuielile de judecată în mărime de 4 150 de lei (f.d. 164, vol. I).

La data de 15 martie 2017 Balan Liudmila și Balan Alexandru au declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 decembrie 2016 (f.d. 170, vol. I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2017 a fost admisă cererea de apel declarată de Balan Liudmila și Balan Alexandru împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 decembrie 2016; a fost casată hotărârea

cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată (f.d. 238-244, vol. I).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 05 februarie 2018 a fost primită spre examinare cererea de chemare în judecată depusă de Ostrițchi Serghei împotriva lui Alexandru Balan și Liudmilei Balan cu privire la înlăturarea impedimentelor și demolarea construcției (f.d. 2, vol. I).

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 24 aprilie 2018 s-a dispus atragerea în proces în calitate de intervenient accesoriu ÎS „Centru de instruire și Producție” (f.d. 7, vol. II).

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 25 martie 2019, cererea de chemare în judecată depusă de Ostrițchi Serghei a fost respinsă ca nefondată (f.d. 74, vol. II).

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 04 aprilie 2019, Serghei Ostrițchi, reprezentat de avocatul Sergiu Cotruță, a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă (f.d. 77, vol. II).

Prin decizia din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel declarată de Serghei Ostrițchi, reprezentat de avocatul Sergiu Cotruță și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 25 martie 2019.

Pentru a decide astfel, instanța de apel, prin prisma art. 315, 316, 377, 379, 390 Cod civil, a considerat neîntemeiat apelul declarat, concluzionând în sensul menținerii hotărârii primei instanțe.

Colegiul civil a învederat că la materialele dosarului lipsesc dovezi că, apelantul la momentul inițierii și efectuării construcțiilor de către pârâți, a intervenit cu obiecții sau a solicitat remedierea neajunsurilor, din materialele cauzei reieșind că apelantul abia la 26 iulie 2013 a expediat pârâtului scrisoarea prealabilă prin a pretinde că a solicitat înlăturarea ilegalității, prin demolarea gardului (f.d. 10, vol. I), ulterior finisării executării construcției a gardului respectiv și ulterior adresării către Inspekția de Stat în Construcții în vederea constatării tulburării de posesie și construcția unui obiect neautorizat pe terenul situat pe str. XXXXX 15, mun. Chișinău.

Mai mult, Colegiul a considerat că prima instanța corect a reținut că conform actelor anexate la dosar, reclamantul a procurat lotul de teren cu suprafața de 0,276 ha situat în mun. Chișinău, str. XXXXX 15, cu nr. cadastral XXXXX.019, încă în anul 2003, în timp ce din raportul de expertiză efectuat în anul 2015 rezultă că gardul are aproximativ 8-10 ani, adică fiind construit aproximativ în anii 2003-2005, în timp ce cererea de chemare în judecată a fost înaintată de Ostrițchi Serghei la data de 04 aprilie 2014.

De altfel, Colegiul a conchis că în circumstanțele create, inacțiunile apelantului nu constituie altceva decât tolerarea încălcării hotarului, or, Ostrițchi Serghei pe parcursul unei perioade îndelungate de timp, aproximativ de 10 ani nu a obiectat depășirea limitei hotarelor terenului.

Mai mult, instanța de apel a apreciat ca neîntemeiat argumentul apelului, precum că raportul de expertiză nr. 155 din 18 martie 2015, efectuat de expertul Centrului Expertize Independente „CEXIN”, inginer-constructor Mocanu Oleg, nu poate fi reținut ca probă pertinentă, deoarece contravine prevederilor art. 149 alin.

(1) Cod de procedură civilă, și că expertul nu se regăsește în lista experților particulari atestați.

În acest sens, Colegiul civil a reținut că într-adevăr, în conformitate cu prevederile art. 149 alin. (1) Cod de procedură civilă, expertiza judiciară se efectuează de către un expert judiciar înscris în Registrul de stat al experților judiciari. În cazul în care în Registrul de stat al experților judiciari nu sunt experți de specializarea necesară sau în cazul în care nu poate fi numit un alt expert judiciar din motive de incompatibilitate, în calitate de expert judiciar poate fi recunoscută ad-hoc o persoană competentă în specializarea solicitată pentru efectuarea expertizei judiciare. Însă, apelantul nu a ținut cont de faptul că există două forme de organizare a activității de expertiză judiciară: desfășurarea activității expertului judiciar în cadrul instituțiilor publice de expertiză judiciară și desfășurarea activității expertului judiciar în cadrul birourilor de expertiză judiciară.

Colegiul a învederat că conform Registrului de stat al birourilor individuale și asociate de expertiză judiciară, SRL „CEXIN” este Birou asociat de expertiză judiciară. Biroul asociat de expertiză judiciară este fondat de către doi sau mai mulți experți judiciari și are statut de persoană juridică. Biroul asociat de expertiză judiciară dispune de un cont în bancă și de ștampilă. Raporturile dintre experții judiciari care își desfășoară activitatea în cadrul unui birou asociat de expertiză judiciară sunt reglementate prin contract. În cadrul biroului asociat de expertiză judiciară, experții judiciari își desfășoară activitatea în mod independent și poartă răspundere personală pentru expertizele efectuate. Membru biroului asociat de expertiză judiciară numesc un conducător al biroului din rândurile lor sau o persoană terță, care se ocupă de conducerea și organizarea activității biroului. Prin urmare, acel fapt că raportul de expertiză a fost efectuat de un expert din cadrul Biroului asociat de expertiză judiciară, nu înseamnă că expertiza a fost efectuată cu încălcarea normelor legale, cel puțin până la prezentarea probelor contrare.

Prin urmare, Colegiul a specificat că nu poate fi reținut argumentul apelului precum că respingerea demersului reclamantului privind efectuarea expertizei în cadrul examinării cauzei de prima instanță, reprezintă o încălcare a principiului disponibilității. Or, în circumstanțele în care a fost prezentat un raport de expertiză efectuat cu respectarea normelor legale, nu este relevantă numirea aceleiași expertize, or, admiterea unui astfel de demers ar duce la tergiversarea nejustificată a examinării cauzei. Mai mult ca atât, ținând cont de efectul devolutiv al apelului, apelantul a fost îndreptățit să înainteze un astfel de demers și în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, însă nu a făcut uz de acest drept procedural.

La 07 februarie 2020, Serghei Ostrițchi, reprezentat de avocatul Sergiu Cotruță, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii, sau de trimitere a cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat că instanțele de judecată au interpretat eronat normele de drept material, ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei, precum și probele prezentate, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Totodată, în susținerea recursului s-au indicat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând totodată

conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 28 noiembrie 2019.

Materialele cauzei atestă expedierea participanților la proces a copiei deciziei motivate prin scrisoarea de însoțire din 02 ianuarie 2020 (f.d. 144, Vol. II), or, la actele cauzei nu se regăsește dovada recepționării de către recurenți a copiei deciziei recurate.

Astfel, recursul declarat la 07 februarie 2020, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Examinând temeiurile recursului declarat de Serghei Ostrițchi, reprezentat de avocatul Sergiu Cotruță, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Serghei Ostrițchi, reprezentat de avocatul Sergiu Cotruță, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Serghei Ostrițchi, reprezentat de avocatul Sergiu Cotruță, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Serghei Ostrițchi, reprezentat de avocatul Sergiu Cotruță, împotriva deciziei din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat